

Evalueringsrapport om stormflodshændelsen i Kolding Kommune 20-21. oktober 2023.

Kig mod Riberdyb parkeringsplads fredag den 20. oktober kl. 11:30

1. Indledning

Denne evaluering er udarbejdet i forbindelse med stormen den 20-21. oktober 2023 og stormfloden som fulgte med. Evalueringen gennemgår indsamlet viden fra de medarbejdere, der deltog i beredskabet. Sidst i rapporten opsummeres med anbefalinger til fremtidig håndtering af lignende krisesituationer.

2. Hændelsesforløb

Kolding Kommune modtager mandag den 16. oktober varsel om stigende vandstand senere på ugen. Afværgeforanstaltninger påbegyndes og koncentrerer om udsatte steder, hvor der køres sandsække og i øvrigt sikres mod stigende vandstand.

Prognoserne udvikler sig kritisk fra mandag til onsdag, og onsdag den 18. oktober viser prognosen 1,65 meter over daglig vande i Kolding. Klimakrisberedskabet aktiveres og onsdag formiddag den 18. oktober nedsættes og indkaldes Klimakrisestaben (KKS). KKS samles på Smedegade 10, hvor kommunes driftsmandskab sidder.

Syd Østjyllands Politikreds etablerer Lokal Beredskabsstab – Operativ (LBS-O). Da stormfloden kun omfatter Kolding Kommune i denne politikreds, mens den omfatter en række kommuner i Syd- og Sønderjyllands Politikreds, der også nedsætter en LBS-O, besluttet det at samles de to LBS-O hos Syd- og Sønderjyllands Politi i Esbjerg, og der afgives en medarbejder til LBS-O. LBS-O er aktiv fra fredag den 20. oktober kl. 12:00 til lørdag kl. 7:00.

LBS-O har ansvaret for at koordinere handlinger og ressourcer på tværs af kommunegrænser og på tværs af myndigheder ved kriser. Den består af politi, beredskab, hjemmевærnet, civilforsvar og for Kolding Kommunes vedkommende, i dette tilfælde, områdechef for Anlæg og Drift. Den kommunale repræsentants opgave er at bidrage med information om situationen i kommunen herunder opgaver der ønskes hjælp til – og koordinere viden fra LBS tilbage til KKS. KKS har til opgave at sikre information til LBS-O foruden at sikre den lokale koordinering af indsatser i samspil med Trekant Brand.

Det besluttet i KKS, at nedsætte et callcenter til at håndtere borgerhenvendelser, callcenteret får til huse på Nytorv 11 eller arbejder hjemmefra. Det bemannes fra torsdag morgen den 19. oktober i tidsrummet fra kl. 07 til ca. 21, men besvarer opkald døgnet rundt fredag-lørdag.

Der blev arbejdet målrettet for at holde Nytorv 11, og Ålegården 1 og 2-4 fri for vand, da bygningen huser kommunale funktioner med døgnbemandet hjemmehjælp og sygepleje.

Kort efter midnat lørdag den 21. oktober sætter en pumpe ved Vester Ringgade ud, hvilket medfører at Ålegården og bygningerne langs vejen, i løbet af et kvarter oversvømmes. Nogenlunde samtidig kolliderer en watertube på Fjordvej, hvorved store mængder vand truer flere huse i området. De to hændelser

samtidig gør indsatsen vanskelig, men det formås at holde kælderens på Nytorv 11 nævneværdigt fri for vand, mens større mængder vand trænger ind i Ålegården 1 og Ålegården 2-4.

Nedkørsel til parkeringskælder Nytorv 11 – fredag den 20. oktober kl. 01:44

3. Kritiske steder

Lifa Landinspektører har mandag den 23. oktober 2023 lavet opmåling af aflejringer på vægge mv. for at afgøre højeste vandstand under stormfloden. Målingerne er foretaget efter, at vandet har trukket sig tilbage den 22. oktober 2023 og er angivet i DRV90 (Dansk vertikal reference 1990).

Ved Vester Ringgade måles en vandhøjde på 1,92 meter. Der gennemføres en særskilt analyse af hændelsen, hvor pumperne under Vester Ringgade sætter ud og den store oversvømmelse af Vester Ringgade og Ålegården indtræffer.

Vester Ringgade ved Ådalsstien fredag den 20. oktober kl. 11:52

Udsigt mod havnen og havnekontoret fra Toldbodgade fredag den 20. oktober kl. 18

Ved havnekontoret måles en vandhøjde på 1,94 meter. Havnens officielle vandstandsmåler satte i løbet af hændelsen ud på et kritisk tidspunkt.

Ved Toldbodgade 3 måles en vandhøjde på 1,98 meter.

Ved Binderup Strand nord måles ved pumpestation syd for Kystvej 77 en vandhøjde på 2,10 meter og ved Binderup Strand syd ved Kystvej 98 måles 2,11 meter. Lifa antager at eventuelle bølgeskvulp kan have nået højere op.

Kig mod Kystvej 66B og 64C i Binderup fredag den 20. oktober kl. 18

3.1. Evaluering

I forbindelse med opsamlingen af erfaringer og evalueringer ved hændelsen den 20-21 oktober er der afholdt opfølgende samtaler med nøgle medarbejdere, der var involveret i hændelsesforløbet, ligesom referatet fra kommunens evaluering med de eksterne parter er indgået i denne evalueringsrapport.

"Stormfloden" eller "hændelsen" bruges i nedenstående synonymt for hændelsesforløbet fra onsdag den 18. oktober – lørdag den 21. oktober, og "eksterne" dækker i denne forbindelse over folk, der ikke er ansat i Kolding Kommune.

4. Før

4.1. Varsling og forberedelse

Den tidlige varsling om høj vandstand allerede om mandagen, gav mulighed for forberedelse og der blev udført mange forebyggelsesforanstaltninger i dagene op til stormfloden rammer. Entreprenørafdelingen og dens mandskab løftede en stor opgave med at sikre steder og bygninger. Der blev truffet beslutninger om hvor der kunne forebygges, og om de steder hvor det ikke var muligt at forhindre oversvømmelse, såsom ved havnen og i de kystnære sommerhusområder.

Arbejdet op til blev udført i samarbejde med Trekant Brand og samarbejdet blev oplevet som godt og effektivt.

Watertube ved Fjordvej fredag den 20. oktober kl. 9:42

I forberedelsesfasen bliver der taget højde for at evakuering kunne komme på tale, og der blev lavet aftaler med et par lokale hoteller samt planlagt for eventuelt bustransport hertil.

Der bliver igangsat en særlig indsats i forhold til sommerhusområderne, dels kommunikationsmæssigt, men også praktisk i forhold til placering af sand og sandsække og vejledning til borgerne om at tage strømmen.

Fredag formiddag gennemgår hjemmeværnet områderne og sikrer, at beboere har forladt de kritiske områder. Piranahkøretøjer rekvireres og parkeres på Smedegade i løbet af fredagen, for at være stand by til at redde folk eller til præventive indsatser for at redde liv.

Den interne forberedelse og varsling kunne have omfattet relevante nøglemedarbejdere, der måske kunne komme i spil før, under eller efter hændelsen, herunder miljømedarbejdere, medarbejdere fra intern byg, intern service, risikostyring, forsikring mfl. Endvidere kunne

der have været indtænkt afløsning af nøglepersoner i krisestaben og i det udførende led i forhold til det efterfølgende oprydningsarbejde.

Piranahkøretøjer på Smedegade fredag den 20. oktober

5. Under

5.1. Manglen af en overordnet plan, som var gennemøvet.

Der bliver peget på, at den interne varsling kunne have omfattet relevante nøglemedarbejdere, der måske kunne komme i spil før, under eller efter hændelsen, herunder miljømedarbejdere, medarbejdere fra intern byg, intern service, risikostyring, forsikring mfl. Endvidere kunne der have været indtænkt afløsning af nøglepersoner i krisestaben og i det udførende led i forhold til det efterfølgende oprydningsarbejde - allerede i forberedelsesfasen.

Som det helt centrale i mange tilbagemeldinger nævnes følgende;

- at der mangler en beredskabsplan, der omhandler en klimahændelse, som stormfloden. Arbejdet har været påbegyndt og Klimaberedskabsplan fra september 2019 omhandler foruden øvrige vejrhændelser også "forhøjet vandstand". Der tegner sig ud fra tilbagemeldingerne ved evalueringen dog et billede af, at afsnittet om forhøjet vandstand ikke har været tilstrækkeligt dækkende for situationen under stormflodshændelsen, og mangler betydelig opdatering.
- Der ikke udtømmende på forhånd taget stilling til og afklaret en række centrale ting i arbejdet med en krisesituation af denne kaliber, og flere peger på, at der manglede klar beskrivelse af arbejdsgange ligesom kommunikations og beslutningsveje ikke har været tydelige undervejs.
- Der ikke entydigt var forholdt sig til, hvilke eksterne parter der skulle indkaldes i KKS.
- Der bliver peget på, at man på forhånd kunne have forholdt sig til hvilke steder, bygninger og gennemfartsveje der skulle prioriteres og sikres åbne. Som eksempel bliver der peget på, at det burde have været en beskrevet prioritering, at der altid sikres en forbindelseslinje gennem byen.

Mange af tilbagemeldingerne går derfor på, at de personer, der har deltaget i KKS, og i hændelsen, har haft en solid erfaring med krisehændelser og deres erfaring har været særdeles medvirkende til at bære indsatsen under stormflodshændelsen godt igennem, sammen med improvisation og villighed til at finde løsninger hos de deltagende.

I KKS deltog en repræsentant fra Senior, Sundhed og Fritid, som havde til opgave at sikre koblingen fra KKS til sundhedsberedskabet. I Sundhedsberedskabsplanen er klare beskrivelser af arbejdsgange og klart beskrevne actioncards, og actioncard nr. 1 om stormflod blev aktiveret. Herefter blev der i Senior, Sundhed og Fritid arbejdet systematisk videre ud fra beskrevne arbejdsgange, actioncard og Sundhedsberedskabsplanen i øvrigt. Systematikken i arbejdet står en smule i kontrast til arbejdet i KKS, hvor arbejdsgange og processer i høj grad var båret af erfaringen hos fx leder af gruppen og øvrige deltagere.

De kommunikationsfolk der deltog i KKS påpeger også, at der manglede overvejelser om hvem der løser hvilke typer kommunikationsopgaver der opstår undervejs eksempelvis; hvem orienterer byråd, hvem udtaler sig til pressen, hvem orienterer internt mv. hvilket man på forhånd kunne have forholdt sig til i en plan.

Flere tilbagemeldinger gør desuden opmærksom på, at det er 5-6 år siden, der sidst har været afholdt beredskabsøvelser. Andre tilkendegiver at det havde været brugbart, hvis de der blev indkaldt i KKS havde mødt hinanden før og havde trænet samarbejde, ligesom det havde være hensigtsmæssigt at træne samarbejdet med LBS-O og det lokale beredskab.

5.2. Deltagere i Klimakrisestaben – uklarhed og hvem og hvornår

Den interne varsling i dagene op til vandet ville toppe burde have omfattet relevante nøglemedarbejdere, der måske kunne komme i spil før, under eller efter hændelsen.

I evalueringen stiller nogle spørgsmålstejn ved om alle relevante parter i KKS var indkaldt, hvilket også kan henføres til manglen på en opdateret plan. En af tilbagemeldingerne går f.eks. på at en fratrådt medarbejder i kommunen blev kontaktet i forbindelse med stormflodshændelsen.

Havnen var indkaldt, men deltog ikke aktivt i møderne. Blue Kolding var ikke indkaldt til at begynde med, men blev koblet på staben senere. Det samme gør sig gældende for Trefor.

Hændelsen fandt sted i efterårsferien, og internt i Kolding Kommune var der flere medarbejdere der havde ferie eller var ude at rejse, hvilket besværliggjorde indkaldelsen.

Nogle af de adspurgte oplevede det som tilfældigt hvem der kom i KKS og undervejs gjorde tilfældigheden at nogle blev i tvivl om hvem der havde beslutningskompetencen.

Kommunens driftsansvarlige for bygningerne på Nytorv og Ålegården 1, og 2-4, fra den daværende Centralforvaltning, blev aldrig formelt indkaldt i KKS, men hører ad omveje at KKS er nedsat. Konkret har det givet usikkerhed om hvilke tiltag der var iværksat for at passe på bygningerne samt hvilke prioriteringer der var taget, ligesom det har givet usikkerhed om hvor mange folk han skulle kalde på arbejde. Vedkommende handler efter instinkter og erfaring og går i gang med at indkalde medarbejdere for at sikre bygningerne. Han oplever, at han udfører arbejdet på bagkant, da han ikke får information fra KKS.

Da pumpen ved Ringgaden satte ud kort over midnat natten til lørdag oplevede han ikke at kunne få fat på de lokale folk der har ansvar for bygningerne til daglig. Det blev desuden opdaget, at der ikke var installeret nøglebokse til alle rum, så der kunne ikke skaffes adgang til alle rum. En stærkstrømsinstallation i et rum ikke var korrekt afmærket, hvilket potentielt kunne have været livsfarligt, da der var trængt vand ind i rummet. Begge dele er der rettet op på efterfølgende.

Kommunens risikostyring blev ikke indkaldt i KKS, og gør i tilbagemeldingen opmærksom på, at afdelingen har adgang til alle adgangskontrolsystemer og nøgler for alle bygninger i hele kommunen, og kan låse de fleste døre op i kommunens bygninger. De har derudover adgang til tv overvågning med ca. 550 kameraer der monitorerer på tværs af lokationer, og er kommunens centrale afdeling for køretøjer. Særligt i forhold til de efterfølgende genopretningsarbejder har risikostyring efterspurgt information og prioriteringer fra KKS, og risikostyring har handlet og prioriteret ud fra erfaring og oplysninger der kunne stykkes sammen.

5.3. Kommunikation

5.3.1. Kommunikation til borgerne fungerede godt.

Der er mange tilbagemeldinger på at kommunikation til borgere og medier under stormfloden har været rigtig god, informativ og i et passende interval. Det opleves at kommunens hjemmeside og facebookside har været gode kanaler til kommunikationen, og den hyppige opdatering har givet meget positiv feedback efterfølgende, både om informationsniveauet og om kommunens arbejde, som blev synliggjort via den eksterne kommunikation.

Kommunikationsmedarbejderne sad på Smedegade 10 sammen med leder af KKS, hvilket har været essentielt for hurtigt at kunne videregive information via kommunikationskanalerne. Der er indkommet få klager og set i forhold til omfanget og indvirkningen af stormfloden må det betragtes som overordentligt positivt.

Udover kommunikationen til borgerne, blev det politiske niveau, herunder borgmester og udvalgsformænd, også løbende holdt orienteret, af direktør for daværende By- og Udviklingsforvaltning og kommunaldirektør, om hvordan situationen udviklede sig og hvilke tiltag, der var iværksat. Dette for at sikre, at de ville kunne svare på henvendelser til dem fra bekymrede borgere.

5.3.2. Callcenter gav tryghed til borgere

I løbet af onsdag den 18. oktober blev det besluttet at oprette et callcenter, som skulle håndtere telefoniske spørgsmål fra borgere i relation til stormfloden. Callcenteret, der gik i drift fra torsdag morgen, har registeret, at de håndterede 60 opkald fredag den 20. oktober, 66 opkald lørdag den 21. oktober og 10 opkald søndag den 22. oktober.

Callcenteret kunne ud fra FAQ svare borgerne på de mest almindelige spørgsmål og i øvrigt henvise til hvem de skulle kontakte, både i kommunen men også ift. eksterne fx Trefor mv. Derudover modtog de og bevarede spørgsmål opkald om væltede træer, spørgsmål til afspærringer, sandsække, opstigende kloakvand, vand i huse, sikring af ejendomme, mangel på strøm, fremkommelighed på veje mv. Efter stormfloden toppede opstod der også spørgsmål om oprydning, aflevering af sandsække mv.

En medarbejder fra Callcenteret deltog i KKS, og den kobling samt mulighed for relativt hurtigt at kunne videregive information til borgere blev oplevet som værdifuld. Som et konkret eksempel kan nævnes viden

fra KKS om at hjemmeværnet bankede på dørene i Binderup. Denne information blev formidlet videre til bekymrede borgere der ringede ind, og kunne samtidig være med til at berolige dem ift. hvad der skete i området. Det er den helt klare opfattelse, at det har været rart for de borgere der ringede at tale med "et rigtig menneske" særligt i forhold til situationens omfang og alvor.

Callcenteret gør selv opmærksom på, at det havde været optimalt hvis de havde siddet sammen med KKS på Smedegade 10, hvilket havde sikret et endnu hurtigere informations flow - begge veje. Callcenteret fik løbende fik information fra borgere der ringede ind, fx om oversvømmede steder mv. hvilket blev videreformidlet til KKS til situationsbilledet.

Eksterne deltagere i beredskabet fx. Trekant Brand har tilkendegivet, at callcenteret har aflastet dem betydeligt i henvendelserne, hvilket har givet dem ro til at håndtere de beredskabsmæssige udfordringer de konkret stod over for.

5.3.3. Intern kommunikation – callcenteret kunne være brugt som intern kommunikationskanal

Callcenteret var rettet ud af huset mod borgere som information og svar på borgernes spørgsmål under stormfloden. Flere peger på, at callcenteret også kunne have fungeret for kommunens øvrige medarbejdere, der ikke var en del af kriseberedskabet, men som alligevel under hændelsen havde spørgsmål eller information der skulle videre.

Derudover har Kommunikationsafdelingen alene haft fokus på ekstern kommunikation til borgere, og ikke til kommunens øvrige medarbejdere.

Konkret var der f.eks. en situation hvor en medarbejder var i tvivl om hvor hun skulle ringe hen med information om stadsarkivet i kælderen på Nytorv 11, som ikke måtte oversvømmes. Her kunne Callcenteret have taget imod information eller kunne vide præcis hvem de kunne henvise videre til. På den måde kunne centeret på den måde have været medvirkende til at tage del af presset af KKS samtidig med at sikre information til medarbejdere.

Callcenteret har efterspurgt dedikerede kontaktpersoner hos driften undervejs, da de oplevede en del kontraordrer bl.a. ift. sandsække, og det var undervejs på nogle tidspunkter uklart hvem de kunne tage fat i fra driften.

En yderligere tilbagemelding ved evalueringen er, at det også er en vigtig øvelse at give de udøvende medarbejdere en forståelse for *hvilken* situation de løser opgaver ind i. I Entreprenørafdelingen har der været en refleksion over, at der blev sat mange opgaver i gang, der skulle løses, men at medarbejderne ikke rigtig fik det store billede af *hvorfor*. Det var kun brudstykker af information, der blev formidlet videre fra KKS og til lokale ledere, og informationen blev mere og mere fragmenteret i takt med situationen spidsede til. Konkret er der nu taget tiltag til at ændre dette ved fremtidige aktiveringer af beredskabet, hvor organiseringen nu sker med en leder på pladsen og en leder i marken - som begge får overordnet støtte af afdelingschefen for Entreprenørafdelingen – for at sikre informationsflow og sammenhæng.

5.4. Sektoransvarsprincippet – og samarbejdet internt og eksternt

5.4.1. Det interne samarbejde

I kommunens overordnede beredskabsplan, som er vedtaget i 2021, skitseres som centralt princip "sektoransvarsprincippet"; *den organisation, der har ansvaret for en opgave til daglig, bevarer ansvaret for opgaven under en alvorlig hændelse, ulykke eller katastrofe.*

Flere tilbagemeldinger går på at princippet undervejs har været under pres, og der har bl.a. været beskrivelser af mange contra meldinger mellem bl.a. KKS og medarbejderne i driften. Som eksempel blev det oplevet, at der kom mange kontraordrer om f.eks. sandsække.

Derudover har kommunikationen internt, blandt de der var aktiveret i beredskabet, undervejs været udfordret, og det har været uklart hvem der havde ansvar for hvilke opgaver.

De konkrete oplevelser i denne hændelse er formentlig en konsekvens af at beredskabsplanen ikke skarpt har forholdt sig til arbejdsgange ligesom kommunikations og beslutningsveje ikke har været tydeligt beskrevet.

5.4.2. LBS – O

LBS-O blev nedsat fredag den 20. oktober og mødte ind fysisk i Esbjerg.

Der blev afholdt statusmøder hver 2. time, hvor deltagerne i LBS-O forholdte sig til situationen og prioriterede indsatser. Der var også statusmøder hver 2. time i KKS, og kommunens repræsentant deltog også på KKS statusmøder, når intervallet passede. Nogle gange faldt de to statusmøder oveni hinanden.

Informationsudvekslingen til og fra KKS og LBS-O er essentiel, da den kommunale repræsentants opgave er at bidrage med information om situationen i kommunen, herunder opgaver der ønskes hjælp til i LBS-O – og koordinere viden fra LBS-O tilbage til KKS.

Internt i LBS-O, som dækkede to hjemmeværnsområder og to civilforsvarsområder opleves et godt samarbejde på tværs af områder og sektorer.

Kommunikationen mellem KKS og LBS-O opleves at fungere fint i tiden op til det kritiske tidspunkt hvor watertuben ved Fjordvej sprang og pumpen satte ud ved Vester Ringgade. Derefter var situationen i Kolding hektisk og det opleves, at det var svært at bevare opdateringerne til LBS, og den kommunale repræsentant i LBS mistede overblikket over situationen i Kolding.

En refleksion over situationen er, at det i den situation var en tæt på umulig opgave for lederen af KKS både at skulle koordinere til involverede, i en kritisk lokal situation, samtidig med at sikre orienteringen til repræsentanten i LBS-O. Som en overvejelse nævnes derfor ved tilbagemeldingen, at det kunne være en anden end være lederen af KKS, der kunne sikre de løbende opdateringer til LBS-O, da det særligt i en

tilspidset situation kan være svært både at sikre intern koordination i KKS og samtidig opdatere LBS-O. Ressourcerne i LBS-O kunne også anvendes mere hensigtsmæssigt i forhold til at skabe og bevare overblik.

Der peges på, at netop det at sikre information og orienteringer kan være en del af procedurebeskrivelser i en opdateret beredskabsplan, hvor man også forholder sig til, hvordan man indsamler information og får status fra "marken" i et eller andet fast interval, der måske ikke er det samme som statusmøderne.

Kolding Kommune havde som den eneste kommune i LBS-O en kommunal repræsentant der deltog. Oplevelsen var, at det fungerede godt og var brugbart. Der er dog behov for uddannelse til den der deltager, ligesom opgaver og beføjelser ind i LBS-O skal være beskrevet klart i beredskabsplanen.

5.4.3. Trekant Brand

I forhold til samarbejdet med Trekant Brand viser tilbagemeldingerne, at der er et behov for at få afklaret snitfladerne ift. hvem der løser hvilke opgaver. Undervejs i hændelsen var der usikkerhed om det var kommunen eller Trekant Brand der løste konkrete opgaver, hvilket har medvirket til uklare situationer undervejs.

5.4.4. Trefor og Blue Kolding

Som led i denne evaluering og opsamling står det klar at Blue Kolding ikke har været klar over prognoser og oversvømmelser inde i centrum, men har kørt kriseberedskab på nordkysten af fjorden. Efter hændelsen er det derfor blevet klart, at der har manglet info om prioriteringer til Blue Kolding.

Blue Kolding efterspørger selv, ved det samlede evalueringsmøde, en bedre varsel, da de skal langt for at hente materiel, hvis strømmen går. Derudover fremhæver de, at det var sporadisk hvilke el tavler langs kysten der blev beskyttet af sandsække mv.

Samarbejdet med Trefor var velfungerede, og i forhold til deres og kommunens rolle ift. kommunikation med borgerne opleves en god synergi mellem Trefors kommunikation og callcenteret som fx kunne henvise borgere videre til Trefor.

5.5. Afløsning af medarbejdere på centrale poster i krisestaben

En helt central tilbagemelding har været, at mange centrale medarbejdere i KKS har haft et voldsomt og vedvarende arbejdspress i forbindelse med stormfloden, uden mulighed for afløsning.

Manglen på en klar beredskabsplan, der omhandler en hændelse som stormfloden nævnes som en af de væsentligste faktorer til afløsning på de helt centrale poster ikke var muligt. Manglen på procedurebeskrivelser undervejs gjorde det umuligt at lave statusopgørelser ved vagtskifter, og det var

dermed ikke muligt for en afløser, forholdsvis hurtigt at komme ind i hændelsesforløbet og status, ved et vagtskifte.

Træning og erfaring, eller manglen på samme fra øvrige medarbejdere, nævnes som en faktor, der gjorde at der ikke var trænede medarbejdere som kunne indkaldes til at afløse. Derudover nævnes efterårsferien og problemer med at skaffe bemanning til indsatserne grundet ferie som en anden faktor.

Leder af KKS beskriver selv, at have været på arbejde i ugen op til stormfloden toppede – med fokus på forebyggelse, men også fortsættende ud i intens koordinering af begivenhederne torsdag, fredag, fredag aften og lørdag. Han beskriver selv den kritiske fase i denne hændelse som forholdsvis lang ift. andre typer hændelser. I dette tilfælde beskrives den kritiske fase at have været 5-6 timer, men forud for denne havde mange deltagere i KKS altså været intenst på arbejde, siden krisestaben blev nedsat onsdag formiddag.

De medarbejdere der deltog i KKS nævner også, at medarbejderens normale arbejdsopgaver i perioden alene blev udskudt. Nogle inddrog/afbrød deres ferie, så der var problemet med medarbejderens normale arbejdsopgaver ikke så aktuelt. Men der beskrives hos nogle deltagere en markant ubalance med stort efterslæb af normale arbejdsopgaver og et helt uomtvisteligt behov for længere restitution efter et langt og intensivt hændelsesforløb ved stormfloden. Derudover havde nogle af deltagerne også en stor opgave i at bistå med oprydningsopgaverne mv. for at hurtigst muligt at få sikret tilbagevenden til normal drift, hvilket oveni har ført til at stort pres på medarbejderne.

Det er primært på de centrale poster i KKS afløsning, eller mangel på samme, at der har været et problem. Entreprenørafdelingen beskriver selv deres opgaver som mindre komplekse og dermed til at kunne være i, i længere tid, hvorfor behovet for afløsning har kunne afhjælpes bedre her – eller er ikke blevet oplevet som samme udfordring.

I Callcenteret var der ikke problemer med vagtplanlægningen, som forløb uden de store problemer. Der blev lagt vagtplaner ud fra en idé om, det var bedre at have mange på vagt i kortere tidsrum. Erfaringen fra hændelsen er, at det til en anden gang er en fordel at være få medarbejdere på vagt men i længere tid, for at sikre kontinuitet, overblik og forhindre for mange skift.

5.6. Situationsbillede, informationsflow, log og referater

Nogle af tilbagemeldingerne går på, at flere burde have siddet sammen på Smedegade 10 eller i et samlet rum, hvor der var fælles tavler til informationsflow. Flere oplevede, at der gik lang tid med at videregive og opsøge information, og at lederen af KKS ofte blev et bindeled eller flaskehals, da informationsflowet i høj grad tilgik ham. På den måde var mange afhængige af informationen til/ fra leder af KKS

Som et væsentligt parameter i forhold til information og overblik nævnes, at der ikke undervejs var dedikerede medarbejderressourcer til at føre log i Assign. Derved blev der ikke systematisk skabt en sammenhængende log og løbende oversigt over igangværende indsatser, ligesom dokumentation heller ikke blev sikret. Flere fortæller, at det havde været gavnligt om Assign havde kunne have givet det overblik og, at det ville have aflastet og taget presset af lederen af KKS.

Det ikke var muligt at finde medarbejdere, der var uddannede i at føre log i Assign, og en deltager i KKS blev instrueret i systemet og forsøgte undervejs at føre log. Medarbejderen siger selv, at der blev skrevet i loggen når han kom i tanke om det, men at det var ikke forenelig med medarbejderens øvrige opgaver i staben og ift. beredskabet. Han prøvede at notere dagen efter ud fra hukommelsen, men påpeger, at det kræver dedikerede medarbejderressourcer at føre log under hændelser.

Nogle peger på, at det ville have været optimalt, hvis der havde været en fast kerne af medarbejdere til at indhente oplysninger og situationsrapporter, og opdatere tavler, log mv. som det skete hos Trekant Brand. Det nævnes også de løbende opdateringer om situationen til LBS-O måske mere optimalt kunne være sket ved andre end leder af KKS, og at det i beredskabsplanen bør indgå hvordan man indsamler og videregiver information.

Som nævnt under afsnittet om LBS-O blev det svært for repræsentanten i LBS-O at bevare overblikket over situationsbilledet i Kolding, da situationen blev hektisk, og den lokale krisesituation naturligt tog fokus hos leder af KKS.

5.7. Teamsmøder

Undervejs i hændelsen blev der i KKS holdt statusmøder hver anden time. De deltagere der ikke var på Smedegade samt repræsentanten i LBS-O havde mulighed for at deltage via Teams. Der er generelt enighed om, at det fungerede godt og agilt med denne mulighed, som gjorde at folk i marken havde mulighed for at deltage, uden at skulle bruge tid på at komme ind.

Der bør fremadrettet være et fokus på at sikre god lyd og billede hos alle, både i KKS og hos de der deltager via mobil enhed, da der til tider blev oplevet problemer med at høre folk.

5.8. Kort og GIS

Der deltog undervejs i KKS en medarbejder, som løbende udarbejdede kort over prognoser for oversvømmelser. Flere udtrykker, at det var et vigtigt redskab i arbejdet, men medarbejderen deltog dog ikke hele tiden i KKS og var ikke tilstede senere på ugen da vandstanden toppede. De kort der var udarbejdede var ikke høje nok ift. den oversvømmelse, der tegnede sig, og der peget på, at der skulle have deltaget en dedikeret medarbejder der kunne lave kort under hele hændelsen.

6. Efter

6.1. Genopretning

Oprydningsarbejderne begyndte i løbet af lørdag den 21. oktober. Vandet fra oversvømmede områder blev pumpet væk, og nogle steder gik det hurtigt.

Andre steder var det nødvendigt at rendegravere gravede væk, så vandet kunne komme væk. Der er en oplevelse af, at byen hurtigt kom ovenpå igen, ved en fælles indsats fra mange værnepligtige, kommunen og Trekant Brand.

Sdr. Havnegade lørdag den 21. oktober kl. 11

Sdr. Havnegade lørdag den 21. oktober kl. 15

Der opstod en del praktiske spørgsmål fra borgere i relation til oprydning og sandsække. Callcenteret besvarede 10 opkald søndag den 22. oktober, som blandt andet handlede om containere til affald og affaldshåndtering generelt.

Kommunikationsafdelingen fik spørgsmål om hvad der skulle ske med sandsækkene efterfølgende. Der var en del praktiske spørgsmål fra borgere i forhold til oprydning.

Der lå efter stormfloden nogle steder sand og tang i folks haver, og kommunen hjalp løbende i dagene efter med at flytte sand og fjerne tang.

Der blev opstillet 5 affaldspladser i de ramte sommerhusområder, men de bliver ikke brugt meget, da folk afventede, at taksator har været forbi deres hus, inden oprydningen kunne begynde.

Elvighøjvej nr. 23 og 25 ved Elvighøj Strand mandag den 23. oktober

Kommunens overordnede forsikringsansvarlig blev aktiveret i løbet af lørdagen, og dokumenterede skader og sikrede information ift. kommunes beskadigede ejendomme.

Risikostyring igangsatte genopretning af tyverialarmer, adgangskontrol samt automatiske låse for at sikre at de beskadigede bygninger var sikret i et vist omfang. Der blev bestilt vagt og vægtere, som skulle sikre tilsyn med de beskadigede bygninger, som dermed stod delvist åbne - bl.a. Godset og de administrative bygninger i Midtbyen.

I forhold til Sundhedsberedskabsplan opbygges ny base på Munkensdam, da bygningerne på Ålegården blev oversvømmet og beskadiget. Lørdagen gik med at komme ind i bygningerne på Ålegården, for at få telefoner/lpads mv. med til Munkensdam, og i løbet af lørdagen oprettes nødlister, skaffes uniformer mv. ift. så hjemmeplejedriften komme op at stå på ny midlertidig lokation.

Kommunens puljebiler blev disponeret til netop hjemme/sygeplejen, da deres biler var blevet beskadiget i stormfloden. Risikostyring foretog denne prioritering ud fra en vurdering af størst behov, og de oplysninger

der var til rådighed. Det betød reelt aflysning af ca. 150 ture i puljebiler for kommunens øvrige medarbejdere den efterfølgende uge, og det efterspørges, af risikostyring, at denne prioritering og beslutning var foretaget i KKS.

6.2. Evaluering

Ca. 14 dage efter hændelsen blev der afholdt et samlet evalueringsmøde, hvor der udover kommunens folk deltog repræsentanter fra Trekant Brand, havnen, Blue Kolding og Trefor.

Tilbagemeldingerne til brug for denne evaluering angiver, at deltagerantallet og kredsen ved mødet var for stort, og opleves, af nogle, ikke opleves at komme i bund med evalueringen af med hændelsen.

Andre påpeger, at mødet måske ikke evaluerede i bund, da der ikke var plads til interne overvejelser, og visse forhold kom derfor ikke frem i lyset på mødet med eksterne. Et særskilt evalueringsmøde kun med deltagerne fra kommunen var derfor efterspurgt.

Derudover har nøglemedarbejdere i KKS indsendt skriftlige evalueringer. Evalueringerne følger ikke nødvendigvis samme systematik.

6.3. Debriefing

Deltagerne i KKS har ikke deltaget i en egentlig debriefing, enten samlet i KKS eller enkeltvis efter hændelsen var overstået.

I callcenteret blev der iværksat mere målrettet psykisk debriefing, da de personlige beretninger fra borgere der har ringet ind under hændelsen har sat forskellige spor i medarbejderne.

Ud over dette beskrives arrangementer for medarbejdere, som har haft til formål at takke for deres kæmpe indsats under hændelsen, arrangementer der ikke har haft karakter af egentlig debriefing.

Som en refleksion ved evalueringen nævnes af ledelsen, at man bør konsultere krisepsykologer, som kan vejlede i hvordan man behørigt debriefer medarbejdere, der har deltaget i kriseberedskaber, og hvad der typisk er brug for af indsatser efterfølgende.

6.4. Udbedring af skader på kommunale ejendommen mv.

I december 2023 bevilligede Byrådet 9,7 mio. kr. til at dække de udgifter, der vil komme til udbedring af skader i forbindelse med stormfloden. Siden er estimatet over omkostningerne steget til 10,1 mio.kr. og det bliver løbende opdateret.

Pr den 13. februar 2024 er der afholdt udgifter i forbindelse med stormfloden på 5,8 mio.kr. – de fleste af udgifterne er afholdt i 2023, men der forventes yderligere udgifter i 2024 især på infrastrukturområdet.

Kommunen har endnu ikke modtaget erstatninger vedrørende kommunens bygninger, men Naturskaderådet har med hjælp fra Miljøstyrelsen afgjort, at bygningerne på Ålegården 1, Brostræde 3-5, Løveroddevej 12, Moshusevej 26 og P-huset ved Toldbodgade var ramt af stormflod den 20-21. oktober 2023, og dermed er berettiget til erstatning for skader på bygningerne. Der afventes fortsat afgørelse ift. den hårdest ramte bygning – Ålegården 2-4, og tidshorisonten er ukendt.

Der arbejdes derudover på at få et fuldstændigt overblik over personale ressourceforbruget ved hændelsen, som skal bruges til den endelige skadesopgørelse til forsikringsselskabet.

Der er på finansloven for 2024 afsat en pulje på 125 mio. kr. til hjælp til dækning af kommuners udgifter til genopretning af infrastruktur og grønne områder efter stormfloden. Kommunerne kan maksimalt få dækket 25 % af deres udgifter fra denne pulje.

7. anbefalinger

På baggrund af dialog med, og erfaringer hos, direktør for daværende By- og Udviklingsforvaltning og områdechef for Anlæg og Drift samt de evalueringer fra nøglemedarbejdere, der har indgået i denne opsamling tegner der sig en række anbefalinger for fremtidige klimakrisehændelser:

Opdatere beredskabsplanen

- Der bør udarbejdes en ny beredskabsplan for stormflodshændelser, som indeholder læringen fra denne hændelse, og som tager højde for de scenarier vi må forvente i fremtiden. De enkelte aktørers ansvar og roller skal være klart definerede, såvel før, under og efter en hændelse. Planen bør kunne bredes ud til andre klimahændelser.
- Det bør sikres, at de involverede i beredskabet har de nødvendige kompetencer og at planen i øvrigt øves og løbende opdateres, og at planen tager højde for varsling af medarbejdere i forbindelse med kriser samt varsling af medarbejdere til afløsning.
- Planen skal yderligere opdateres og justeres, når det planlagte pumpepluse projekt og oplandsprojektet er gennemført.
- Kommunens rolle i forbindelse med evakueringer af borgere, bør klart defineres og det skal forud planlægges, hvordan faciliteter aktiveres – herunder kontaktpersoner, mv.

Kortlægning af kommunale bygninger

- Der bør ske en kortlægning af kommunens bygningsmasse i forhold til kritisk indhold.
- Der bør udarbejdes forslag til forebyggende sikring af kommunale bygninger.
- Der bør foretages en kortlægning, med prioritering, af hvilke bygninger sikres og i hvor længe, i en krisesituation.

Kortlægning af kritisk infrastruktur

- Der bør arbejdes på at kortlægge kritisk infrastruktur på tværs af sektorer i forhold til kritiske funktioner og komme med forslag til forebyggende permanent sikring af visse installationer. Kortlægningen bør forholde sig til hvilke veje der altid skal sikres at have fremkommeligheden gennem byen.
- Det bør kortlægges hvem der har ansvaret for at drive vandstandsloggerene samt analysere om de placeret de rigtige steder. Der bør installeres loggere der særskilt er beregnet til katastrofeberedskab.
- Der igangsættes en særlig analyse af forholdene ved Åen/Vester Ringgade, herunder forebyggende foranstaltninger til imødegåelse af lignende oversvømmelser.

Snitflader til Trekant Brand

- Snitfladerne mellem Kolding Kommune og Trekant brand skal afklares og tydeligt beskrives og det skal sikres, at opdatering af beredskabsplanen godkendes hos Trekant Brand.
- Der bør gennemføres fælles beredskabsøvelser efter den opdaterede beredskabsplan.

Kystbeskyttelse

Stormfloden og den høje vandstand på over 2 meter havde en voldsom effekt på sommerhusområderne langs Koldings lillebæltskyst, med store skader på privat ejendom til følge. Det anbefales derfor at:

- der afsættes ressourcer til en sårbarhedsanalyse af Kolding kommunes kyststrækning med henblik på en afdækning af, hvor der er høj risiko for skade ved lignende hændelser og hvor det i givet fald ville være muligt og proportionalt at iværksætte beskyttende tiltag og hvor det ikke ville være det.
- der afsættes ressourcer til projektledelse af de eventuelle borgerinitierede digeprojekter, der måtte komme på baggrund af hændelsen.